

Социалистическа АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м Адыгэ хэку комитеты, и мыецьопэ
горкомы ыки трудашхэм ядепутатхэм
яхэку Советы ясрлан

1945 ильэс

Августын

и 21

Гүубдэж

№ 93 (3879)

Будас 20 ч.

ВЕРХОВНЭ ГЛАВНОКОМАНДУЮЩИМ и ПРИКАЗ

Августын 19 1945-рэ ильэс. № 51.

Къ. Москва

Советскэ народым Отечествениэ зэошхуу фашистскэ Германниэ ипротивэу ышыгъэм тиавиацие Родинэм ылашхъэ шийэрилъэу щырийэр щытхъу ийэ щигъэцэктагъ.

Тихэгъэгу ибгээшхъо шагъохэм ошьогу зээ пхашэхэм немецкэ авиациеу къзызытхъуштыгъэхэр щызехакутагъ, азыкэ Красная Армиер шыхлафитэу зэон ыльэктэу ашыгъ ыки пым ошьогумкэ бомбардировкэу къышытгъэхэр тихэгъэту ишыфхэм ашхъацахыжыгъ.

Зэкэ Красная Армием игъусэхэу ахэм пым ишыф къуачэхэр агъэктодыз, ац утын пхъешэ дэдэхэр рахытгъэ. Тэтиавиацие шагъо фэктэу зэрэзаощтыгъэм чылъадзэхэм гъэхъагъэ ашы ымкэренэу ишыагъэ къакштыгъэ ыки пыер зэхэкүтэлгъэнэм ишыагъэ хуугъэ.

Тэтихэгъэту ишхъафитынгъэрэ инезависимострэ апае ашыгъэ заохэм советскэ летчикхэм узышомыкыжын пыгэнгъэрэ, блэнагъэрэ ыки лыхуужынгъэ шынпкъэм яшысэшухэр мынакэу къащагъэлгъуагъэх. Ахэм Отечествениэ зэошхом истиориэ нэхүубгъо пчэгъабэ къыхэлыйдкэу хатхагъ.

Советскэ народэу, теклонгъэр къидэзыхыгъэ народыр ифэшъуашэу ежь илетчикхэм зэон тофынкэ щытхъушхуу яэм рэгушхо.

Заор зэрыкозэ рабочхэм, работницхэм, инженерхэм ыки служащхэм тофшэнхэм гутиныгъэшхуу ахэлтыгъэм, советскэ авиационнэ конструкторхэм тофынкэхэр къызэрэхахыгъэм ыки сэнэхъатышхуу ахэлтыгъэм тиавиацие боевой самолет дэгъу шынпкъэхэу мин пчэгъэхэмкэ түүзэнднэ тагъэлэхыгъэх, ахэм атамхэмкэхэдэгъур пым фахытгъэ ыки тэтисоветскэ народышхо егъашэмий мыкодыжыхэн щытхъу къыфахытгъэ.

Товарищхэу летчикхэр, штурманхэр ыки ошьогу стрелокхэр, радиостхэр, мотористхэр ыки вооруженцхэр, механикхэр, техникхэр ыки инженерхэр, офицерхэр ыки генералхэр! Авиационнэ промышленностын ирабочхэр, инженерхэр, служащхэр ыки конструкторхэр!

Авиацием имэфэк мафэ ехыллагъэу сэлам шьосэхы ыки сышууфэгушо!

Авиацием имафэ щытхъу хэльэу гъэунэфыгъэнэм пае ыки тэтиавиатор шагъохэм апае

ПРИКАЗ СЭШИ:

Непэ, августын 19-м, сыхытлыр 20-ти Родинэ истолицэ — МОСКВА Родинэм ыцэктэ тэтиавиатор шагъохэм топ шынтуулэхээрээ огъу тохынкэ салют афишынэу.

**Верховнэ Главнокомандующыр
Советскэ Союзым и Генералиссимусу И. СТАЛИН.**

ВКП(б)-м и Центральнэ Комитеты ыни СССР-м и Совнаркомы

ВКП(б)-м и Центральнэ Комитетрэ СССР-м и Народнэ Комиссархэм я Советрэ СССР-м и Госпланы шьэрилъы фашигъ, Союзнэ республикээмэ я Наркоматхэр игъусэхэу ыгъэуцунэу ыки ВКП(б)-м и ЦК-рэ СССР-м и СНК-рэ къарихынлэнэу:

а) 1946—1950-рэ ильэсхэмкэ СССР-м инароднэ хозяйствэ шынпкъ игъэуцожыгъэнэм ыки зэгъэушобгъуягъэнэм и Ильэситф план;

б) 1946—1950-рэ ильэсхэмкэ мэшюку гъогу транспортыр шынпкъ игъэуцожыгъэнэм ыки зэгъэушобгъуягъэнэм и Ильэситф план.

Ильэситф планыкэ зыдеплышхэр СССР-м ирайонхэу немецкэ оккупацием 1941-1945-рэ юнандрэхээхэм янароднэ хозяйствэ икъу шынпкъэу шынпкъ игъэуцожыгъэнэм, зээ ужым народнэ хозяйствгэвэм перестройкэу ийэштыр ыки зэкэ СССР-м ирайонхэмэ таиншээ зягъэушобгъуягъэнэм ары, ац къащагъэу СССР-м инароднэ хозяйствэ зэгъэушобгъуягъэнэм заом ыпекэ зытетыгъэм бэхжэ шхъадырыгъэгъэнэу.

Семчык пыупкыныррагъэжьагъ

ПОНЭЖЬЫК'УАЙ (телефонкэ къатыгъ). Ленинэхъаблэ колхозуу „Адыгейим игъогум“ семчык пыупкыныррагъэжьагъ.

Семчыким ипыупкын зырагъэжьагъэ апэрэ мэфитум къыкыцы З. Лыхуураем извено гектари 5,75-рэ, Н. Геуцожыким извено гектари 4,25-рэ паупкынгъ.

Колхозуу „Коммунизм игъогум“ семчык пыупкыныррагъэжьагъ.

Лытынм илан агъэцэктагъ

Тэхъутэмькье, Красногвардей-тынмкэ государственнэ планыр скэ ыки Төвцожь районхэмэ лы | проценти 100-у агъэцэктагъ.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

АВГУСТЫМ и 18-м ИОПЕРАТИВНЭ СВОДК

Августым и 18-м къыкыцы ДАЛЬЭ ВОСТОКИИ тидэхэмэ фронтын иучасткэ бэхжэхэмэ джыри пыер къащагъуягъын гъэгъэ. Японскадэхэу пленэу зыкъэзыхыгъэрээ ишыагъэ нахыбэ хуугъэ.

А 1-рэ ДАЛЬНЕВОСТОЧНЭ фронтын ишэхэр къалэу МИДАНЦЗЯН итыгъэ къохьапэкэ ыки къалэу НИНГУГА икыблэтигъэ къохьэпэкэ ыки километрэ 30—40-у лыкыгагъэх. Я 3-рэ японскэ армием иучастхэмэ фронтын идзэхэмэ ташэр къаратэу ыки плен зыкъаратэурагъэжьагъ.

Я 2-рэ ДАЛЬНЕВОСТОЧНЭ фронтын идзэхэмэ къалэху ТАНЬЮАНЬ ыки СУНЬУ аштагъэх. САХАЛИН хыгъэхъунэм фронтын идзэхэмэ пым ипункт гъэптигъэхэу КОТОН ыки КИТОН щаштагъэх.

СОВИНФОРМБЮРО.

АВГУСТЫМ и 19-м ИОПЕРАТИВНЭ СВОДК

Маньчжурием японскэ Квантунскэ армием идзэхэмэ фронтын ичыпэ нахыбэ къащагъуягъынр ашагъэуцугъыгъ ыки пленэу зыкъаты. Тэтидэхэмэ фронтын а иучисткхэмэ японцэхэмэ язэонэр ашагъэуцугъыгъ ыки Квантунскэ армием ичастхэу, исоединенихэу зыкъэзыхыгъэрэ къаштэх.

А 1-рэ ДАЛЬНЕВОСТОЧНЭ фронтын идзэхэмэ къалэху ВЕЙХЭ, ЯНЦЗИ аштагъэх. Августым и 19-м къыкыцы фронтын идзэхэмэ японскэ солдат ыки офицер мин 55-мэ пленэу зыкъаратыгъ.

ЗАБАЙКАЛЬСКЭ фронтын идзэхэмэ къалэху ЖЭХЭ (ЧЭНДЭ), ЧЖАНЬУ, СИНЬМИНЬ, ЛЯОЮАНЬ, ЦИЦИКАР аштагъэх ыки къалэху МУКДЕН, ЧАНЧУНЭ (СИНЬЦЗИНЬ) яхъапэхэм анэсгъагъэх. Августым и 19-м къыкыцы фронтын идзэхэмэ пленэу зыкъязытыгъэр японскэ солдатхэу ыки офицерху мин 23-мэ пленэу зыкъаратыгъ.

Тэтиавиадесантнэ группэхэу, къалэху ХАРБИН, ГИРИН, ЧУНЧУНЬ (ЧИНЦЗИНЬ), МУКДЕН ашарагъэтэйсынгъэхэмэ къаты, а къалэхэмэ японскэ гаризонэу адэтхэм зыкъатынэу хазырхэу ыки тидэхэмэ яжэхэу.

Квантунскэ армием ичастхэу ыки исоединенихэу зыкъэзыхыгъэрэ аштэнхэм иоф мако.

СОВИНФ. РМБЮРО.

СОВЕТСКЭ СОЮЗЫМ и ГЕРОЕУ ГВАРДИЕ МАЙОРЭУ КОЖЕДУБ И. Н. „ДЫШЭ ЖЬОГЬ“ МЕДАЛЬКЭ ЯЩЭНЭРЭУ НАГРАДИТЬ ШЫГЪЭНЫМ ЕХЫЛЛАГЪЭУ

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы

и УКАЗ

Командованием ибоевой заданихэр немецкэ техажхэмэ ыщябэнэгъэхэ фронтын шыстехынэу зэрэцгъэцэгъэхэу ыки лыгъэу шызэхъягъэхэу, СОВТСЭ СОЮЗЫМ и ГЕРОИ зэвнэ фэшнынэхэу изын къэзгырэмэ фэшны—Советскэ Союзым и Героев гвардие майорэу КОЖЕДУБ Иван Никитовичы „Дышэ жьогь“ медалькэ ящэнэрэу наградить тэшы ыки аш лыгъэу зэрхэгъэхэу щытхъу хэлэу гъэунафыгъэнэм фэшны наградить ашырэм исурэт итэу ыли ишкыгъэ надписэ, итэу блонзовэ бист ашын ыки постаментын тэшэу къалэу Миска щагъэуцун фас.

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы и Председателир М. КАЛИНИН.

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретарыр А. Г. РКИН.

Москва, Кремль.

Августым и 18 1945-рэ ильэс.

Красная Армием идзэ-ошьогу къуачэхэмкэ азиатиц и Маршалхэр Суворовым иорденэу апэрэ степеныхмкэ наградить шыгъэнхэм ехыллагъэу

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы и УКАЗ

Верховнэ Главнокомандованием изаданихэр гъэхъагъэ яэу зэрэгэцэгъэхэмэ фэшны наградить тэшых:

СУВОРОВЫМ ИОРДЕНЭ / АПЭРЭ СТЕПЕНЫМКЭ

1. Авиацием и Главнэ Маршалэу Голованэ Александр Евгеньевичыр.
2. Авиацием и Маршалэу Ворожейкин Григорий Алексеевичыр.
3. Авиацием и Маршалэу Фалалеев Федор Яковлевичыр.
4. Авиацием и Маршалэу Скрипко Николай Семеновичыр.

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы и Председателир М. КАЛИНИН.

СССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретарыр А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
Августым и 18 1945-рэ ильэс.

ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ язэлэхэрэ Красное знамя район первым втыгъзным ехъулагъэу

ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ мы ильесым августын 18-м унашьоу ашыгъэр

Анахь мэхъанэ зиэ мэкъу-мэш Йоффшэнхэр (колосовой лэжыгъехэм яугъоижыныкы) яложын, госпоставкэ тынэр, мэкъу упкіэнры ыкы бжыхъэсэ жъоныр) гъецэлэгъэнхэм исоциалистический соревн вание зэрэ йорэмкэ мы ильесым августын и 15-м ехъулэу хэку ирайохэм гъехъягъэу ашыгъехэм ахэпльягъэхэу, ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ УНАШЬО АШЫ:

1. Анахь мэхъанэ зиэ мэкъу-мэш Йоффшэнхэр гъецэлэгъэнхэм кэ пэрэ чыпээр зыубытыгъэ тэхъутэмько- районым (ВКП(б)-м ирайк-мы исекретарыр т. НЭГҮҮЦУ, райисполкомын ипре седателырт. ОТАХЬ, районом изаведующырт. ЖАНЭ), ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ язэлэпахэр Красное знамя Шэуджэн районым къынтыгъэхъяжыш, етэты.

2. Анахь мэхъанэ зиэ мэкъу-мэш Йоффшэнхэр зэшохыгъэнхэм кэ ялонэрэ чыпээр зыубытыгъэ Гиагинскэ районир ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ язэлэпахэр Красное знамя къыхъяжынкэ кандидатэу тэлъите

ВКП(б)-м ихэку комитеты исекретарыр ДАВЫДОВ.

Хэку исполнкомын ипредседателы изаместителыр ГУЙВА.

ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ язэлэпахэр Красное знамя МТС первым втыгъзным ехъулагъэу

ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ мы ильесым августын и 18-м унашьоу ашыгъэр

Колосовой лэжыгъехэр комбайнэхэмкэ угъоижыгъэнхэм бжыхъэ лэжыгъэ хэлъханым пае жъонымрэ мы ильесым августын и 10-м ехъулэу зынагъэсыгъэм хэпльягъэхэу ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ УНАШЬО АШЫ:

1. Дондуковскэ МТС-у (МТС-м идиректорыр тов. ЛЯШЕНКО, парторганизцием исекретарыр тов. КОРОЛЕВ, старшэ механикэр тов. ПОПОВ, старшэ агрономэр тов ДОЛЯ) колосовой лэжыгъехэр комбайнэхэмкэ угъоижыгъэнхэмкэ ыкы бжыхъэ лэжыгъэ хэлъханым пае жъонымкэ апэрэ чыпээр зыубытыгъэм, ВКП(б)-м ихэку комитетэ хэку исполнкомынрэ язэлэпахэр Красное знамя Тэхъутэмько- МТС-м къынтыгъэхъяжыш, етэты.

ВКП(б)-м ихэку комитеты исекретарыр ДАВЫДОВ.

Хэку исполнкомын ипредседателы изаместителыр ГУЙВА.

Лэжыгъэ угъоижыныр аухыгъ

Лэжыгъэ угъоижыныр ипальэм ыкы кээзыгъэ фэмыхъо угъоижыгъэнхэм исоциалистический соревнование зырагъеушъобгъузэ, Миекъопэ районым иколхозникхэм ыкы иколхозницехэм хэку ирэтигъэр зэрэщаутын фэбанэх.

Колхозхэу Я 17-рэ партсъездым ыцэлэхэм щитым колосовой лэжыгъэ үүгъоижыгъэр гектар 375-рэ мэхъу. Аш щитэу комбайнэхэм ыуѓоижыгъэр гектар 236-рэ. Машинэ къызэрыкюкэ гектар 63-рэ ыкы Иэлэхэм 76-рэ үүгъоижыгъэр. Колхозхэу "Красный садовод" колосовой лэжыгъэ гектар 349-рэ үүгъоижыгъэр. Комбайнэхэм ыуѓоижыгъэр гектари 130 рэ. Адрэ гектар лчагъэр маш нэ къызэрыкюкэ ыкы Иэлэхэм үүгъоижыгъэр. Аш щитэу гектари 190-рэ үүгъоижыгъах.

ХЭГЪЭГУ ИЭКІЫБ ХЪЭБАРХЭР

Сун Цзы-вень беседэу Трумэны дырилагъэр

ВАШИНГТОН, августын 18. (ТАСС). Джырэ благъэ Вашингтоны къэлэгъэ китайскэ премьер-министрэу Сун Цзы-вень непэ си-хъатэр ныкъорэм къынтыгъэу Трумэны беседэ дырилагъэр. Сун Цзы-

вень печатым ипредставительхэмэ явопросхэм джэуапхэр аритыгъэгъэп. Государственэ секретарэрэу Бирни Сун Цзы-вены Белый Домым беседэу щыдьрилагъэр хэсигъэр. Аш үүгъэ Сун Цзы-вень финансэмкэ министрэу Винсоны бе-седэ дырилагъэр.

Японскэ истребительхэр американскэ самолетхэмэ атебэнагъэх

САН-ФРАНЦИСКО, августын 19. (ТАСС). Сан-Франциско ирадио къызэртийрэмкэ, августын 18-м Токио ирайоны ышхъягъы истребитель 14 къатебэнагъэр. Зы амERICANскэ разведывательнэ самолетхэр японскэ истребительхэр

мэ ялонэрэу атаковать къыша-шыгъэх. "Б-32" зыфалорэ самолеттумэ "Зиг" зыфалорэ японскэ истребитель 14 къатебэнагъэр. Зы амERICANскэ фотограф аукыгъыкы экипажы щитэу түү аулагъэр

Пэрыймэ акэрыплъынхэ фас

Колхозхэу Штейнгардтын ыцэлэхэм щитым лэжыгъэ угъоижынм ирэшихынкэ Дондуковскэ сове-тим имызакъоу, Гиагинскэ район-ми пэрыйнгъэр щитыгъэр.

Августын иапэр мафэхэм яхъу-лэу колосовой лэжыгъэм яуп-кэн колхозым ыуухыгъ, Иэлэхэм машинэ къызэрыкюхэм ыуухыгъэ лэжыгъэри аш дахюу зэтри-лэхъяжыгъэ. Джы ахэм яложын сухы тет.

Я 2-рэ губгъо бригадэу тов. Назаренкэр зибригадирым лэжыгъэ упкіэнхэмкэ ыкы штэжынхэмкэ ренэу колхозым апэрэ чыпээр щитыгъыгъ, Нэбгырэ 20-мэ Йоффшэнхэу мэфи 7-м къынтыгъи гектар 62-рэ Иэлэхэм үүгъоижыгъэр. Колхознице-хэу Анастасия Болуинам, Прасковья Кочергинам, Ольга Коноваловам мафэ къэсма гектар 0,4--0,5-рэ упкіэнхэмкэ. Лэжыгъэ угъоижынм Анастасия Вагацловам, Антонина Щетинам ыкы Ревотовам язвенохэм Йоффшэнхэм ишысэшүүхэр ренэу къыщагъэлэгъягъэр.

Комбайннеркэу Вера Долженкэм икомбайнэхэмкэ гектар 220-рэ үүгъоижыгъэр, аш фэшхъяфаэу гектар 42-рэ хамам щитыгъэр.

А гъэхъягъэхэм алъапсэу щитэр, лэжыгъэ угъоижынм иапэрэ мафэхэм къацгъэжъягъэр комбайнэм Ѣыгугъухэу охтэ хбаолые зэрэбламыгъэкыгъэрары. Арипальэм ыкы кээзыгъэ фэмыхъо угъоижыгъэнхэм иамалхэм колхозым ипредседателэу тов. Маматевир апэрэ зэритэу правлением Йоффшэнхэр яусагъэр. Апэрэ чэзыоу колхозым кээлэцыгъу яслэкъызызэуахыгъэр, общественнэ птицием иофи губгъом бэлэхэр нахышюу Ѣыгъэпсыгъэр. Колхознице азыфагуки трудовой дисциплинэр нахышюу гъэпсыгъэнхэм иамал икъухэр ачымэ къатыгъэр.

Джы госпоставкэм иищины колхозым зэрилъэхэу Йоффшэнхэр. Аш пышэу фашын фас.

Г. Шлеев.

Орденхэмрэ медальхэмрэ аратыгъыгъэх

Джырэ благъэ кээлэцыгъу зиэ ныхэу наградить ашыгъэхэм орденхэмрэ медальхэмрэ Мышекъуапэ Ѣааратыгъыгъэр.

Наградхэр аратыгъынм ыпэлэхэм Адыгэ хэку исполнкомын исекретарэу тов. Цухъум гущыэ къышыгъэр.

— 1944-рэ ильесым августын и 18-м СССР-м и Верховэ Советы и Президиумы къыдигъэкыгъэр Указым тетэу кээлэцыгъу зыпугъэ ныхээр орденхэмкэ ыкы медальхэм кэ наградить ашыгъэр. Тикъэрэ.

Лыгъэ цыфым осэлхо зэрэфишырээр къэзгъэлэгъэрэ законмэ арзыкэ ашыгъэр. Советскэ Правительствэм кээлэцыгъу зиэ ныхэм лытэнгъяшхо афешы ыкы ахэм яшыгъэр бээ зэрхэхэх.

Пегэумки тихэукэ кэ наградить къашыгъэр нэбгырэ 14 мэхъу. Аш ачыщэу нэбгыри 2-рэ "Медаль материнства" зыфилорэ медальхэмкэ ыкы нэбгырэ 12-рэ "Материнская слава" зыфилорэ орденкэ наградить ашыгъэр. Ахэм Красногвардейскэ районым Ѣыгъэлэцыгъэр Даур Гошэунаэр, Тэуцожь районым Ѣыгъэлэцыгъэр Бэрэтар Хъаджхъанэр, Миекъопэ районым Ѣыгъэлэцыгъэр Трофимова Мариер ашыгъэр.

Наградхэр зэрэтижыхэм т. Барэ Дышэлэхъан ыкы Балицкая Екатеринар къэгүшыгъэр.

— Сэ кээли 7 спүгъэр, — ело тов. Балицкам, — ахэм ачыщэу зиэ Красная Армием Ѣыгъэр, аш заом гъэхъягъэрэхэр Ѣишыгъэр.

Джысэ наград лъялэхэу къысатыгъэм илэгъэхэу сикэлэцыгъу джыри нахь дэгъоу зэрэспүнхэм сифэбэнэнэу гущыэ къэсэти.

Наградхэр зэрэтижыгъэхэм тов. Цухъур афэгүшыгъэр.

Дж. Тамбый

Ответственэ редакторын ишээрэлъхэр зыгъэцакъэр Х. У. ШЭРТАН.